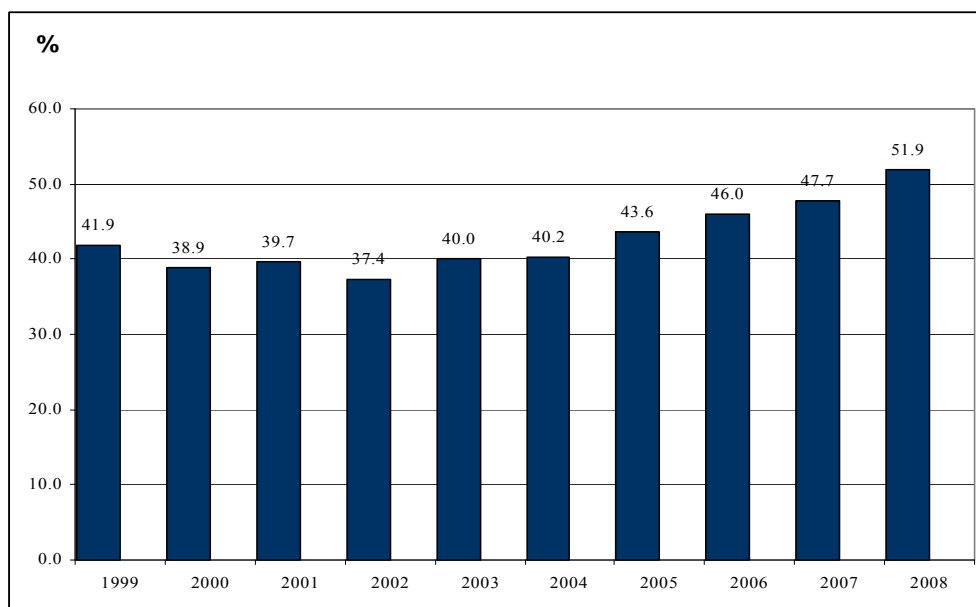

ДОХОДИ И РАЗХОДИ НА ДОМАКИНСТВОТА ПРЕЗ 2008 Г.

ДОХОДИ НА ДОМАКИНСТВОТА

През 2008 г. средният общ годишен доход на лице в домакинство е 3748 лв, което е с 12,8% повече от 2007 г. Основната част от този доход - 93,4% е получена под формата на текущи приходи от работна заплата, пенсии, социални помощи, детски надбавки, както и от приходи от предприемачество и продажби на имущество. Останалата част от отчетения общ доход (6,6%) се дължи на заеми, кредити и спестявания.

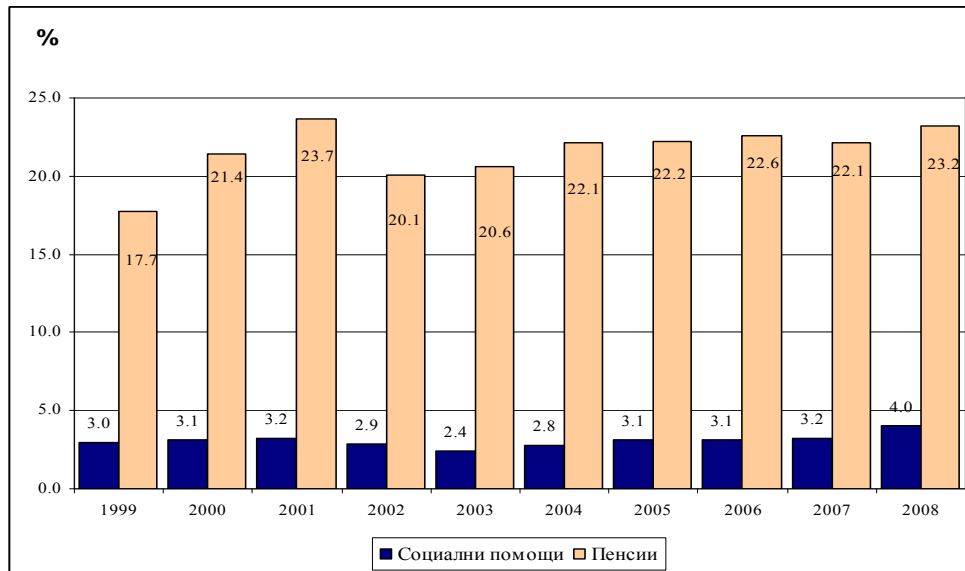
Продължава тенденцията за увеличаване на значението на работната заплата като основен източник на доход в следствие на благоприятното развитие на пазара на труда в страната и на трайното нарастване на заетостта от 2005 г. насам (графика 1). През 2008 г. работната заплата формира 51,9% от общия среден доход на лице срещу 40,2% през 2005 г.

Графика 1 : Относителен дял на дохода от работна заплата в общия годишен доход на домакинствата

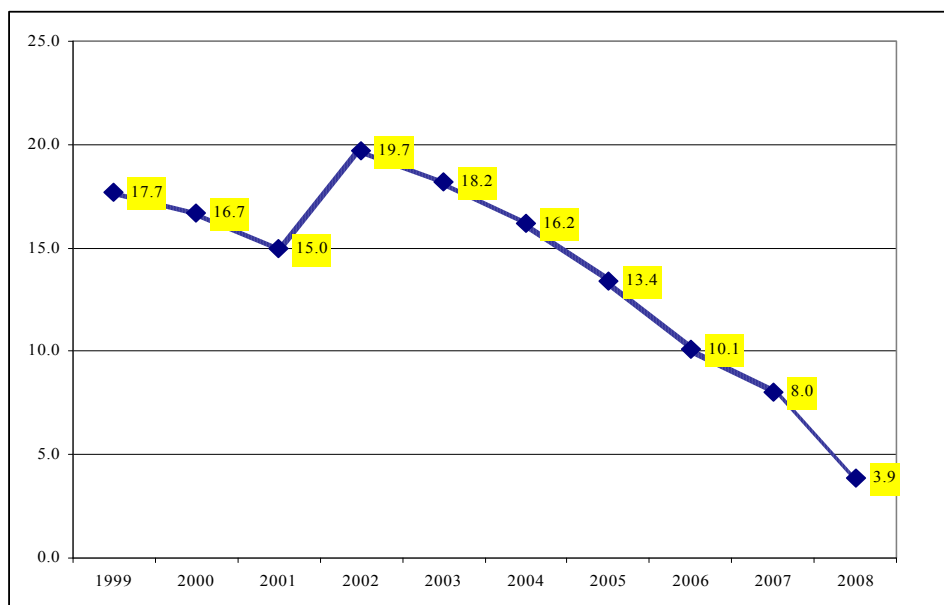
В номинално изражение доходите на домакинствата от работна заплата също нарастват. През 2008 г. домакинствата са разполагали средно на лице с 1816 лв, получени от работна заплата, докато през 2007 г. тези средства са възлизали на 1482 лв, т.е. доходът от работна заплата се е увеличил с 22,5% през 2008 спрямо 2007 г.

През 2008 г. се наблюдава известно повишаване на значението на пенсиите и другите социални трансфери (семейни надбавки за деца, социални помощи, стипендии и обезщетения при безработица) като източник на доход за българските домакинства (графика 2). През 2007 г. социалните трансфери са формирали 25,2% от общия годишен доход на лице в домакинствата, а през 2008 г. този дял е 27,2%.

Графика 2: Относителен дял на дохода от пенсии и социални помощи в общия доход на домакинствата

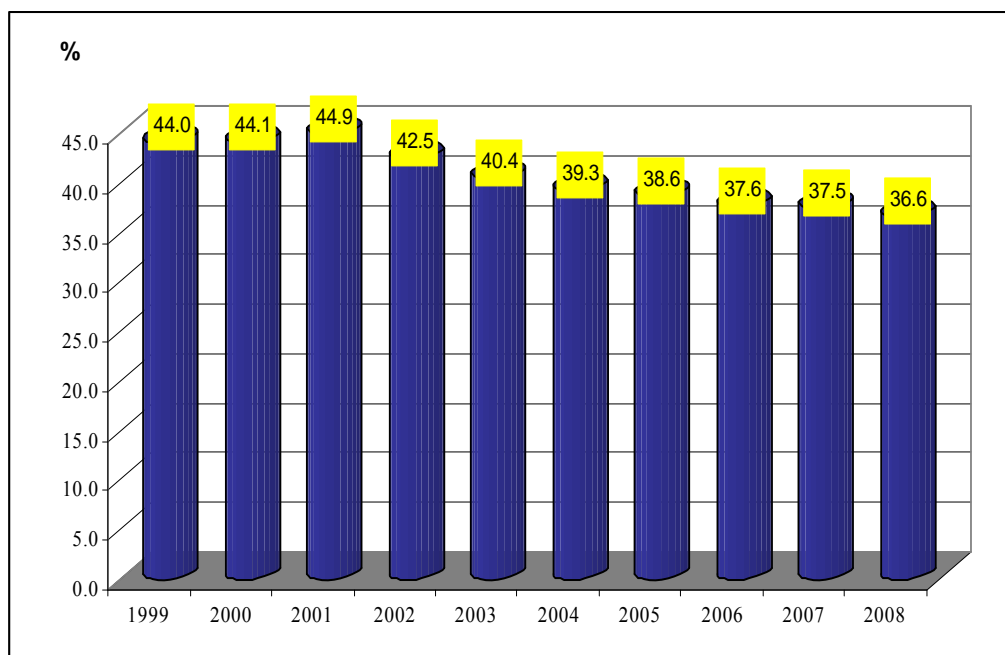
През изминалата година продължава тенденцията на рязко намаление на относителния дял на доходите от домашното стопанство в общия доход на домакинствата (графика 3). За сравнение през 1999 г. този дял е 17,7%, през 2006 г. - 10,4%, а през миналата година едва – 3,9% от общия доход.

Графика 3: Относителен дял на дохода от домашно стопанство в общия доход на домакинствата

РАЗХОДИ НА ДОМАКИНСТВАТА

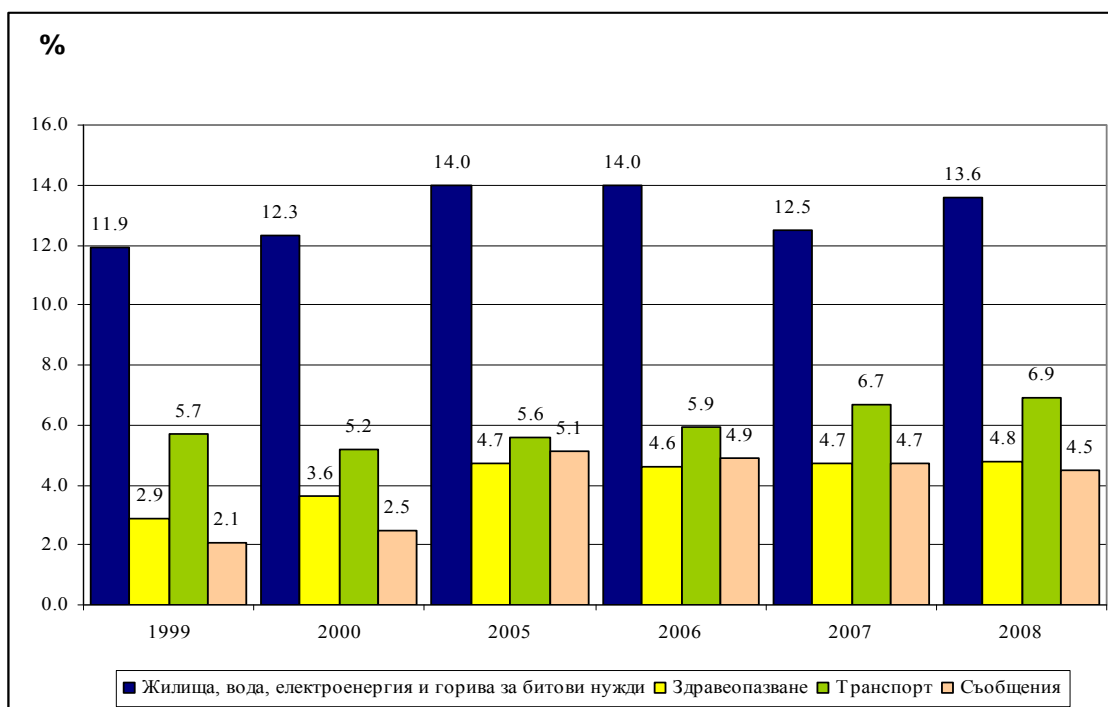
През 2008 г. българските домакинства са изразходвали по 3264 лв средно на лице, което е с 14.2% повече от 2007 г. Основната част (85-86%) традиционно са похарчени за задоволяване на потребностите, а 3,2% за плащане на данъци.

Графика 4: Относителен дял на разхода за храна в общия разход на домакинствата

През 2008 г. продължава тенденцията на понижаване на относителния дял на разходите за храна от общия разход до 36.6% (графика 4). В същото време се наблюдава известно увеличение на дела на разходите, свързани поддържането на жилището (за вода, отопление и др.) от 12,5% през 2007 г. на 13,6% през 2008 г., както и на разходите за транспорт от 5,9% през 2006 г. на 6,7% през 2007 и 6,8% през 2008 година.

Сравнително почти непроменени като относителни дялове в общия разход остават разходите за жилищно обзавеждане (3,7-3,8%) и за облекло и обувки (3,5%). Резултатите от наблюдението на бюджетите на домакинствата очертават, макар и слабо изразени тенденции на намаляване на делът на разходите за съобщителни услуги и за увеличаване на дела на разходите за свободно време, културен отдих и образование през последните 3 години (графика 5).

Графика 5: Относителен дял на видовете потребителски разходи в общия разход на домакинствата

Статистическите данни свидетелстват за промени в структурата на потреблението на българските домакинства. През 2008 продължава тенденцията на повишаване на консумацията на месо и месни произведения, на риба и рибни продукти, на плодове и зеленчуци. През 2008 г. българинът е консумирал средно по 28,3 кг месо годишно в сравнение с 24,2 кг през 2005 и 20,9 кг през 2001 година. В групата на плодовете най-осезаема е увеличената консумация на южни (цитрусови плодове) - 8,1 кг средно на лице през 2008 г в сравнение с 6,6 кг през 2004 година. Българските домакинства продължават да намаляват и през изтеклата година консумацията на хляб и хлебни изделия от 121,2 кг на лице през 2005 до 109,5 кг на лице през 2008 година. Понижава се потреблението на цигари от 1000 бр. на лице през 2001 на 860 броя през 2008 г. В същото време се увеличава потреблението на алкохолни напитки и то основно поради повишената консумация на бира – от 8,6 л. на лице през 2001г. на 16,1 л. през 2008 г.

Забележка: Таблицы с годишни данни за доходите по източници, разходите по видове и потреблението на основни хранителни продукти за периода 1999 – 2008 г. се намират на сайта на НСИ: <http://www.nsi.bg/BudgetHome/BudgetHome.htm>